

SUNDHEDSSTYRELSEN

Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien

Aktiviteter i Task Force og status på den nationale målsætning
om mindre tvang i psykiatrien

Årsrapport 2024

23. maj 2025

Indhold

Indledning	3
Opsummering - Status på den nationale målsætning	4
Opsummering – Aktiviteter i Task Force	5
Status på den nationale målsætning	6
Bæltefikseringer	8
Fastholdelser	11
Akut beroligende medicin med tvang	13
Øvrige data, som Task Force følger	15
Tvangsindlæggelser og tvangstilbageholdelser	15
Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner	17
Afholdte aktiviteter i 2024	19
En styrket Task Force	20
1. Møde i Task Force	21
Mål for arbejdet i Task Force for 2024-2030	22
Fokus i Task Force 2025	23
Aktiviteter i 2025	24
Datagrundlag	25

Indledning

Velkommen til Sundhedsstyrelsens årsrapport for Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien.

Årsrapporten for 2024 opsummerer aktiviteter og læring i Task Force fra det forgangne år og giver en status på den nationale målsætning om at nedbringe brugen af tvang med data fra 2024. Udover data relateret til den nationale målsætning, indeholder rapporten udvalgte data som har betydning for Task Forcens fokus på tværsektorielt samarbejde og forebyggelse af tvangsindlæggelser. Blandt andet indgår data der viser antallet af udskrivningsaftaler og koordinationsplaner, da de er med til at sikre det tværsektorielle samarbejde.

Målsætningen blev fastlagt i partnerskabet om mindre tvang i psykiatrien, indgået mellem Danske Regioner, Kommunernes Landsforening og Indenrigs- og Sundhedsministeriet i marts 2024. Data fra 2024 holdes op imod en baseline som er et gennemsnit af årene 2021-2023. Task Force har fået en styrket rolle, og følger fortsat udviklingen i brugen af tvang i psykiatrien, særligt i forhold til den aftalte målsætning, men har også en styrket rolle med et øget fokus på nedbringelse af tvang via læring, videndeling og indsatser der virker.

Læs Sundhedsstyrelsens notat for mere information om partnerskabet og en styrket Task Force på [her](#)

Find information om monitorering af tvang i psykiatrien på Sundhedsdatastyrelsens hjemmeside [her](#), hvor data i monitoreringsmodellen også kan tilgås.

Hvad er den nationale
målsætning for nedbringelse
af tvang?

30 %

reduktion i antallet af episoder med
*bæltefiksering, fastholdelse og akut
beroligende medicin* med tvang per
100.000 borgere frem mod 2030

Opsummering – Status på den nationale målsætning for nedbringelse af tvang

Antallet af bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin er faldet i 2024

Regionerne har samlet set reduceret antallet af bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin pr. 100.000 borgere med ca. 10 procent i 2024 i forhold til 2021-2023. For voksne er reduktionen ca. 9 %, mens den for børn og unge er 24 %. Faldet for børn og unge skal ses i lyset af, at der generelt er tale om få børn og unge, der bliver udsat for tvang. Selvom det er en positiv udvikling, skal udviklingen generelt tolkes med forbehold for, at der kun er data for ét år, og at det er for tidligt at konkludere, at faldet er vedvarende.

Antallet af fastholdelser af voksne er faldet mest i forhold til antallet af bæltefikseringer og akut beroligende medicin

Regionernes samlede reduktion i antallet af bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin til voksne fra 2021-2023 til 2024 er primært drevet af et fald i anvendelsen af fastholdelser på 28 % hos voksne. For voksne er antallet af bæltefikseringer faldet med 3,6 % i samme periode, mens faldet er 2,5 % for antallet af gange der er anvendt akut beroligende medicin.

Hos voksne har der i 2024 været i alt 15.680 episoder med bæltefikseringer, fastholdelser og/eller akut beroligende medicin, mens 2.750 voksne har været udsat for mindst én af tvangsformerne.

Antallet af bæltefikseringer af børn og unge er faldet mest i forhold til antallet af fastholdelser og akut beroligende medicin

Reduktionen i antallet af bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin til børn og unge fra 2021-2023 til 2024 er særligt drevet af et fald i antallet af bæltefikseringer på 41 %. For børn og unge er antallet af fastholdelser faldet med 20 %, mens faldet er 12 % for antallet af gange, der er anvendt akut beroligende medicin. Børn og unge står for en mindre del af det samlede antal tvangsepisoder med bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin, og påvirker derfor i mindre grad det samlede tal for børn, unge og voksne.

Hos børn og unge har der i 2024 været 1.975 episoder med bæltefikseringer, fastholdelser og/eller akut beroligende medicin. Der er tale om i alt 130 børn og unge, der har været udsat for bæltefikseringer, fastholdelser og/eller akut beroligende medicin i 2024.

Opsummering – Aktiviteter i Task Force

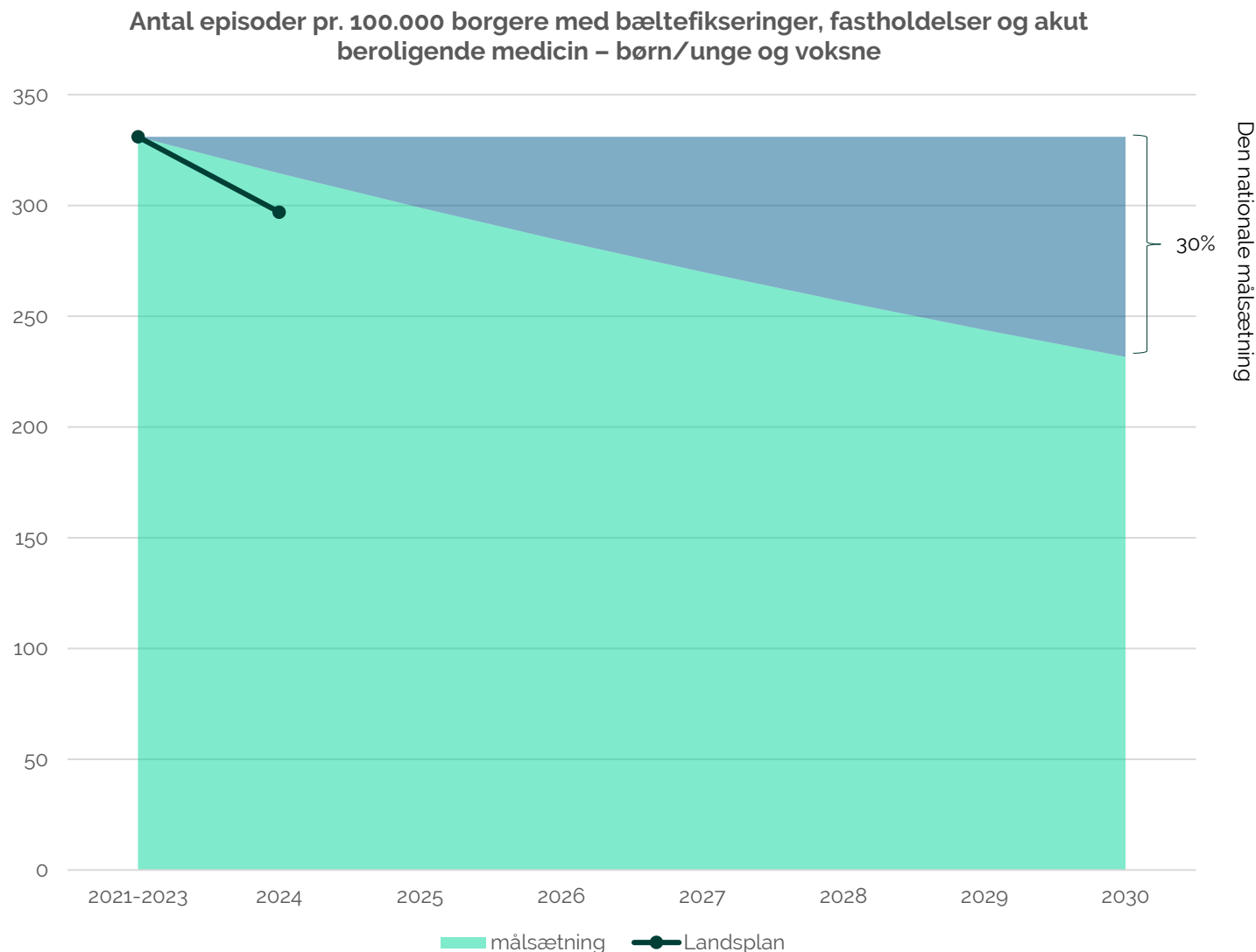
Aktiviteter i Task Force i 2024

I 2024 har arbejdet med at styrke og udvikle den nye Task Force for Forebyggelse af tvang i psykiatrien været centralt. En vigtig prioritet har været at sikre at Task Force har et mere bredt og tværsektorielt fokus på forebyggelse af tvang. Derfor deltager repræsentanter fra kommuner og Rigspolitiet nu i arbejdet i Task Force. Hvor indsatsen tidligere har haft hovedvægt på at nedbringe brugen af de akutte tvangsformer (bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin med tvang) i psykiatrien, er der nu et øget fokus på det tværsektorielle samarbejde og mulighederne for at forebygge at det bliver nødvendigt at udøve tvang. Det kan blandt andet være ved at sætte ind tidligere i forløbet og forebygge sygdomsforværring hos den enkelte borger eller andre akutte situationer, som kan føre til tvangsindlæggelse og/eller tvang under indlæggelsen. Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner har til formål at styrke borgeres forløb efter en indlæggelse i psykiatrien.

Den nye Task Force havde sit første møde i december 2024. På mødet blev der i fællesskab formuleret en række indsatsområder. Et centralt mål er at styrke vidensgrundlaget om forløbet før og efter tvangsindlæggelser. I den forbindelse er Social- og Boligstyrelsen i samarbejde med Komponent ved at udarbejde en analyse, der netop undersøger disse forløb. Task Force følger arbejdet tæt og bidrager med input for at kvalificere analysens resultater.

I 2025 vil Task Force bygge videre på det samarbejde, der blev etableret i 2024. Der vil være særligt fokus på at styrke det tværsektorielle samarbejde og sikre bedre overgange mellem sektorer. Task Force afholdte i foråret 2025 første workshop, hvor temaet var forebyggelse af tvangsindlæggelser fra botilbud.

Status på den nationale målsætning om mindre tvang i psykiatrien

Antallet af bæltefikseringer, fastholdelser og/eller akut beroligende medicin er faldet i 2024

I 2024 blev der registreret 297 episoder med bæltefiksering, fastholdelser og akut beroligende medicin pr. 100.000 borgere i Danmark. Det svarer til i alt 17.655 episoder.

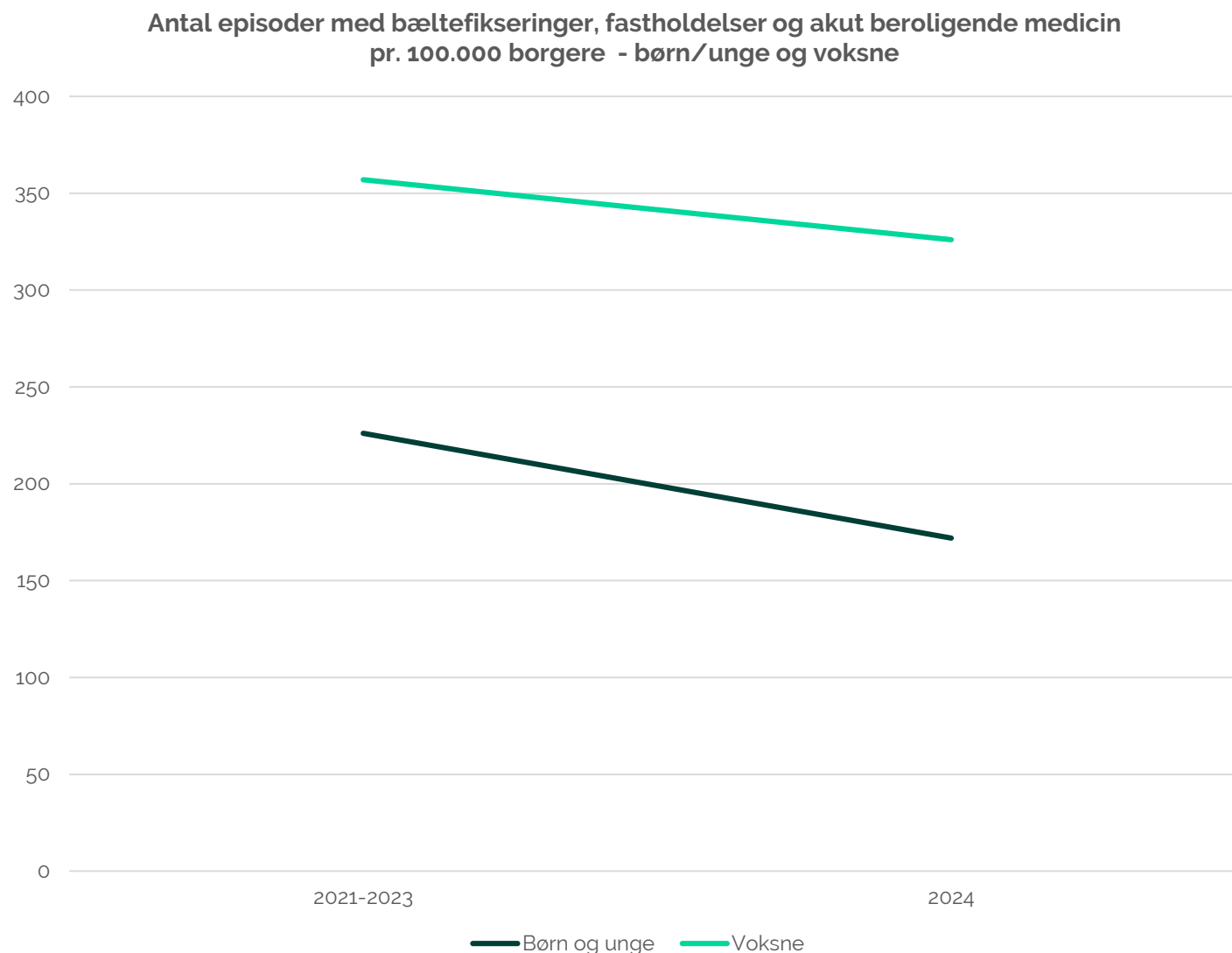
Sammenlignet med perioden 2021-2023, hvor der gennemsnitligt var 331 episoder pr. 100.000 borgere, er der sket et fald på ca. 10 % i 2024. Det er umiddelbart en positiv udvikling, men det er for tidligt at konkludere, at faldet er vedvarende, da der kun er data fra ét år.

2.870 børn/unge og voksne er blevet udsat for episoder med bæltefikseringer, fastholdelser og/eller akut beroligende medicin i 2024

48 personer pr. 100.000 borgere blev udsat for bæltefiksering, fastholdelser og/eller akut beroligende medicin, hvilket svarer til 2.870 personer i alt. Gennemsnitligt har hver person derfor været udsat for ca. 6 episoder, men det dækker over store variationer, da en lille gruppe af personer, udsættes med væsentlig flere episoder med bæltefiksering, fastholdelser og akut beroligende medicin end de øvrige.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Status på den nationale målsætning om mindre tvang i psykiatrien opdelt på børn/unge og voksne

Der var 15.680 episoder med bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin blandt 2.750 voksne

I 2024 blev der hos voksne registreret 327 episoder med bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin pr. 100.000 borgere, svarende til 15.680 episoder på landsplan. Faldet i episoder fra 2021-2023 til 2024 er ca. 9 %.

57 voksne pr. 100.000 borgere blev udsat for bæltefikseringer, fastholdelser eller akut beroligende medicin. Det svarer til 2.750 voksne i hele landet.

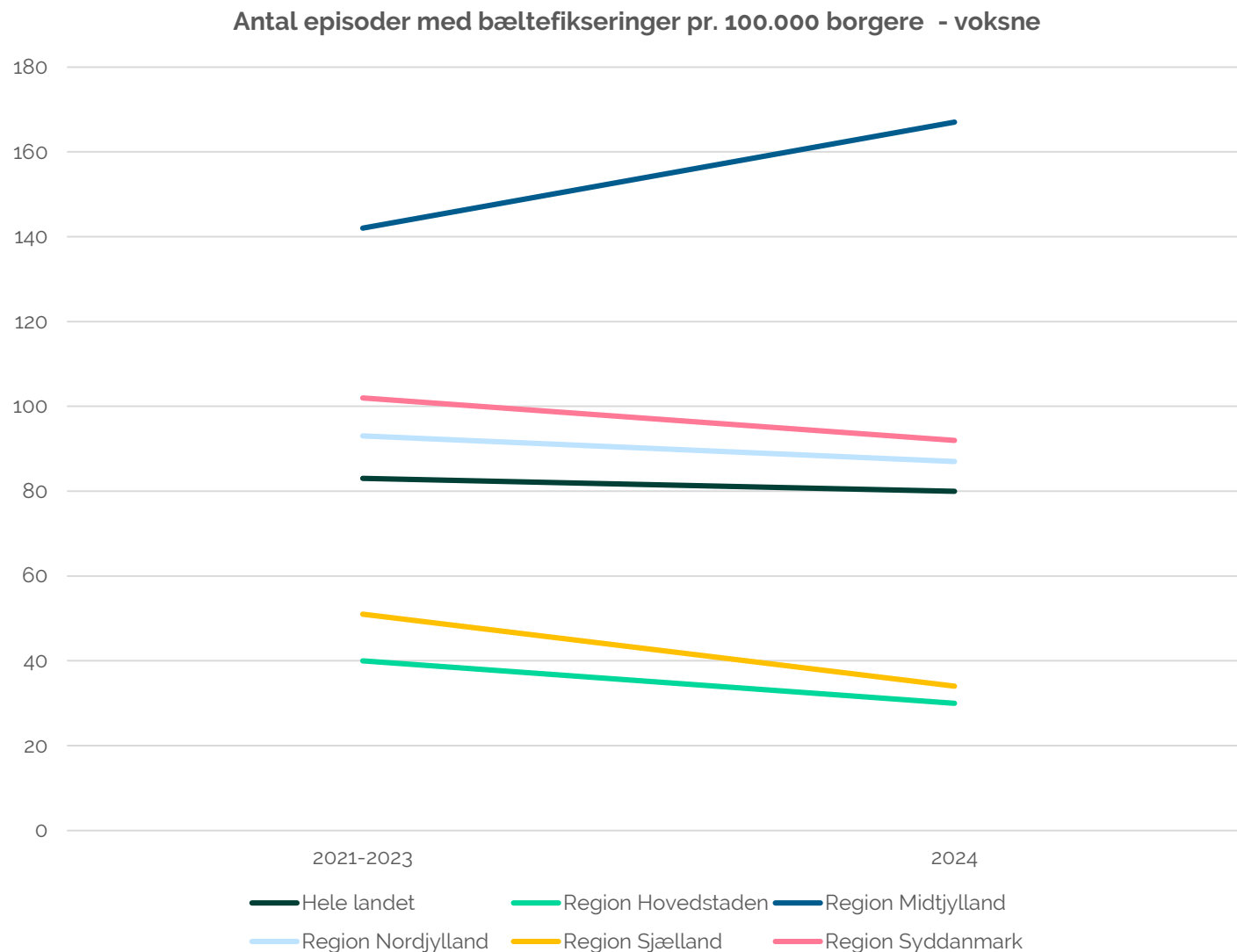
Der var 1.975 episoder med bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin blandt 130 børn og unge i 2024

I 2024 blev der hos børn og unge registreret 172 episoder med bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin pr. 100.000 borgere, svarende til 1.975 episoder på landsplan. Faldet i episoder fra 2021-2023 til 2024 er ca. 24 %.

11 børn og unge pr. 100.000 borgere blev udsat for bæltefikseringer, fastholdelser eller akut beroligende medicin. Det svarer til 130 børn og unge i hele landet.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Bæltefikseringer – voksne

Antallet af bæltefikseringer hos voksne faldt i 2024

I 2024 var der hos voksne 80 bæltefikseringer pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 3.855 bæltefikseringer. Faldet i bæltefikseringer fra 2021-2023 til 2024 er på ca. 3,6 %.

1100 voksne blev udsat for bæltefikseringer i 2024

I 2024 blev 23 voksne pr. 100.000 borgere i Danmark udsat for bæltefikseringer. Det betyder, at i alt 1.100 voksne blev udsat for 3.855 bæltefikseringer.

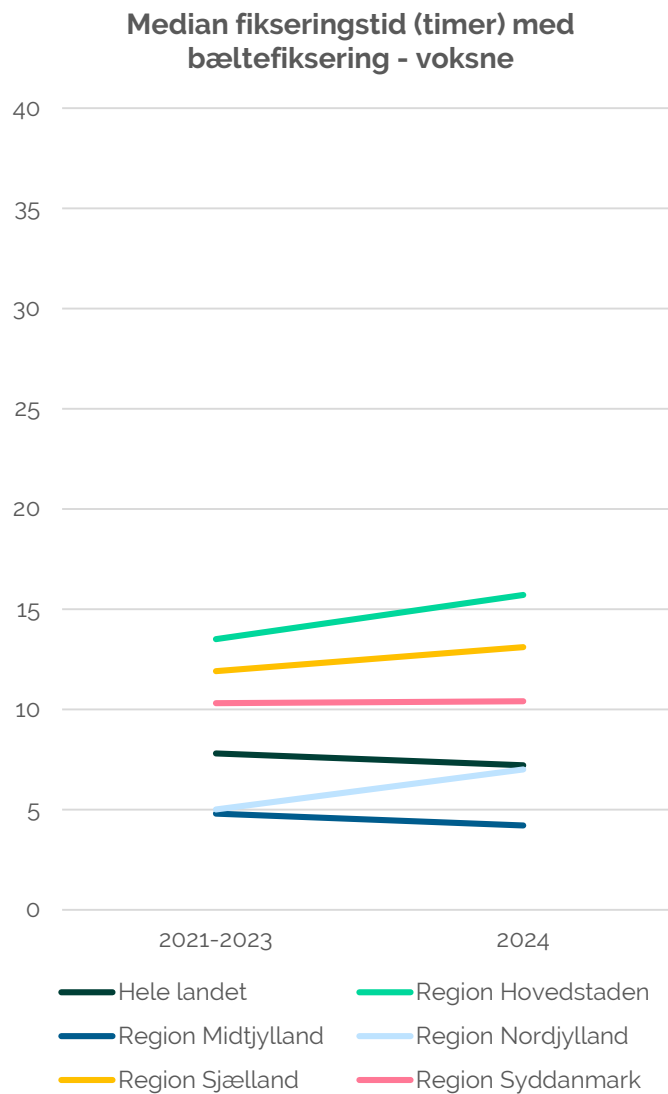
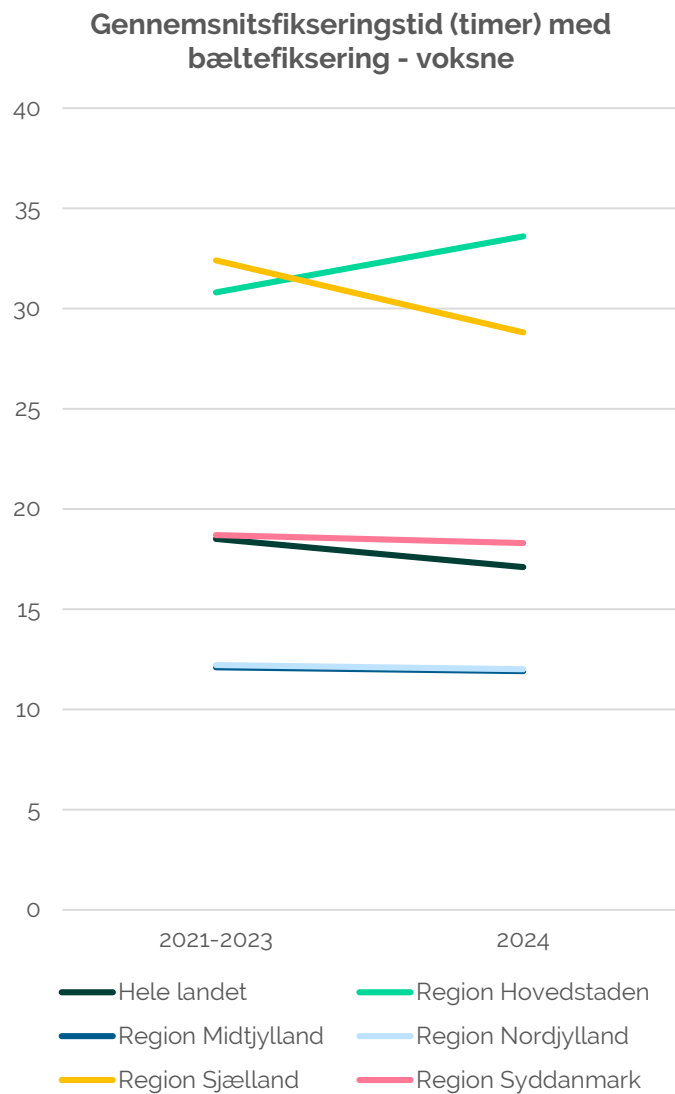
Der er forskelle i antallet af bæltefikseringer blandt voksne på tværs af regionerne

Region Midtjylland havde det højeste antal bæltefikseringer (168 pr. 100.000), mens Region Hovedstaden (30 pr. 100.000) og Region Sjælland (32 pr. 100.000) havde det laveste antal.

Bemærk – at varigheden af bæltefikseringer varierer på tværs af regioner (se side 9). Dette indikerer, at både klinisk praksis og registreringspraksis kan variere betydeligt på tværs af regioner.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Varighed af bæltefiksering – voksne

Halvdelen af alle bæltefikseringer varede mindre end 7 timer og 12 minutter i 2024

Den gennemsnitlige varighed var ca. 17 timer, men halvdelen af episoderne varede mindre end 7 timer og 12 minutter.

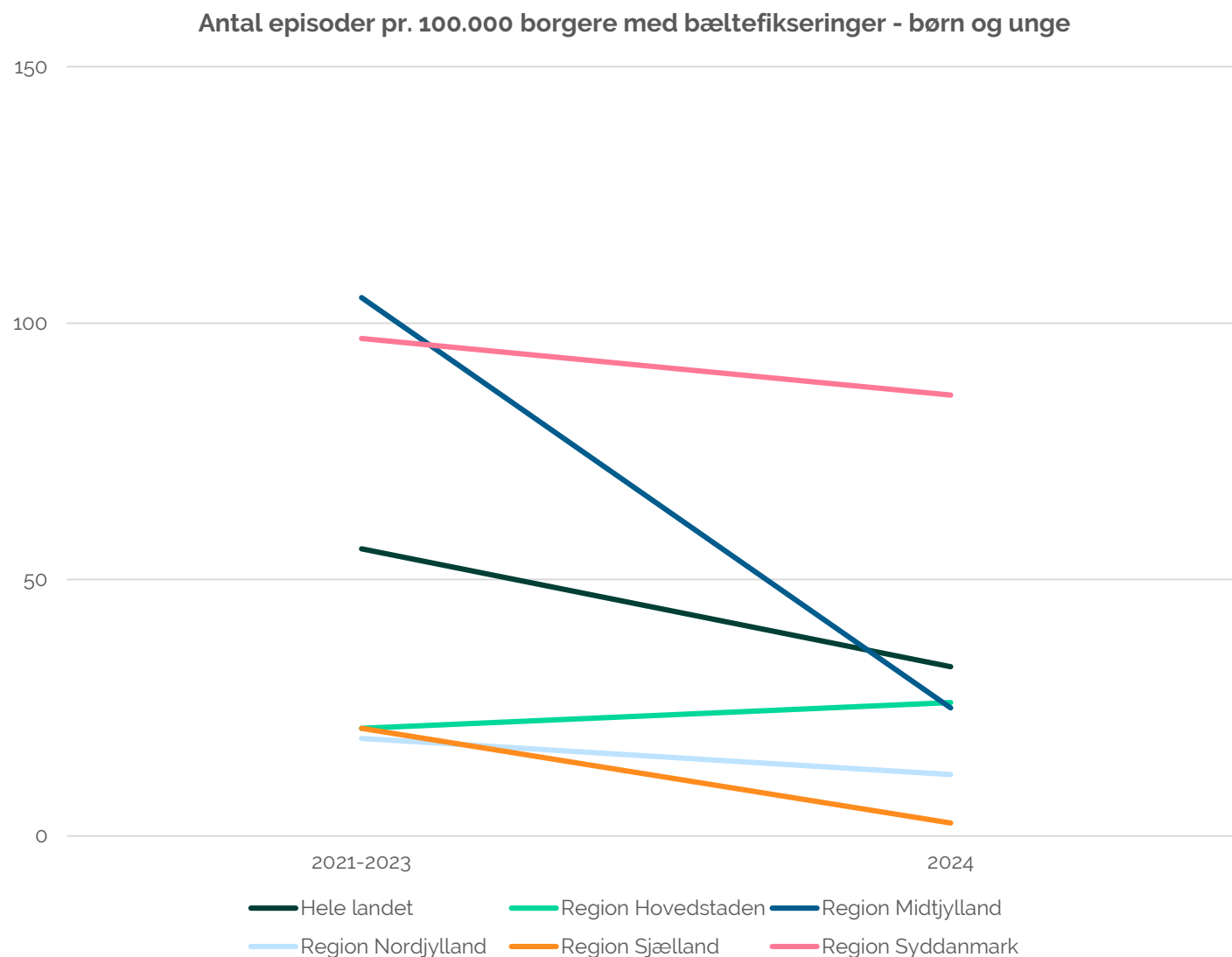
Der er forskelle i den gennemsnitlige varighed af bæltefikseringer på tværs af regioner

Region Hovedstaden (ca. 34 timer) og Region Sjælland (ca. 30 timer) lå væsentlig højere end det nationale gennemsnit, mens Region Midtjylland (ca. 12 timer) lå væsentligt lavere. Dette indikerer, at både klinisk praksis og registreringspraksis kan variere betydeligt på tværs af regioner.

Trods målsætningen om at reducere antallet af bæltefikseringer, er det vigtigt at sikre, at bæltefikseringer fortsat kun anvendes kortvarigt (psykiatriloven § 14).

Kilde: Register over anvendelse af Tvang i Psykiatrien 8.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Bæltefikseringer - børn og unge

Antallet af bæltefikseringer hos børn og unge faldt i 2024

I 2024 var der 33 bæltefikseringer pr. 100.000 børn og unge i Danmark, svarende til i alt 380 bæltefikseringer. Fra 2021-2023 til 2024 er der sket et fald på 41 %. Det skal fortolkes med forbehold for, at udviklingen kun omfatter et enkelt år, og at det drejer sig om et lille antal børn og unge.

70 børn og unge blev udsat for bæltefikseringer i 2024

I 2024 blev 6 børn og unge pr. 100.000 borgere udsat for bæltefikseringer. Det betyder, at i alt 70 børn og unge blev udsat for 380 bæltefikseringer. Den gennemsnitlige varighed var ca. 7 timer, og halvdelen af episoderne varede mindre end ca. 2,5 timer.

Der er forskel i antallet af bæltefikseringer blandt børn og unge på tværs af regionerne

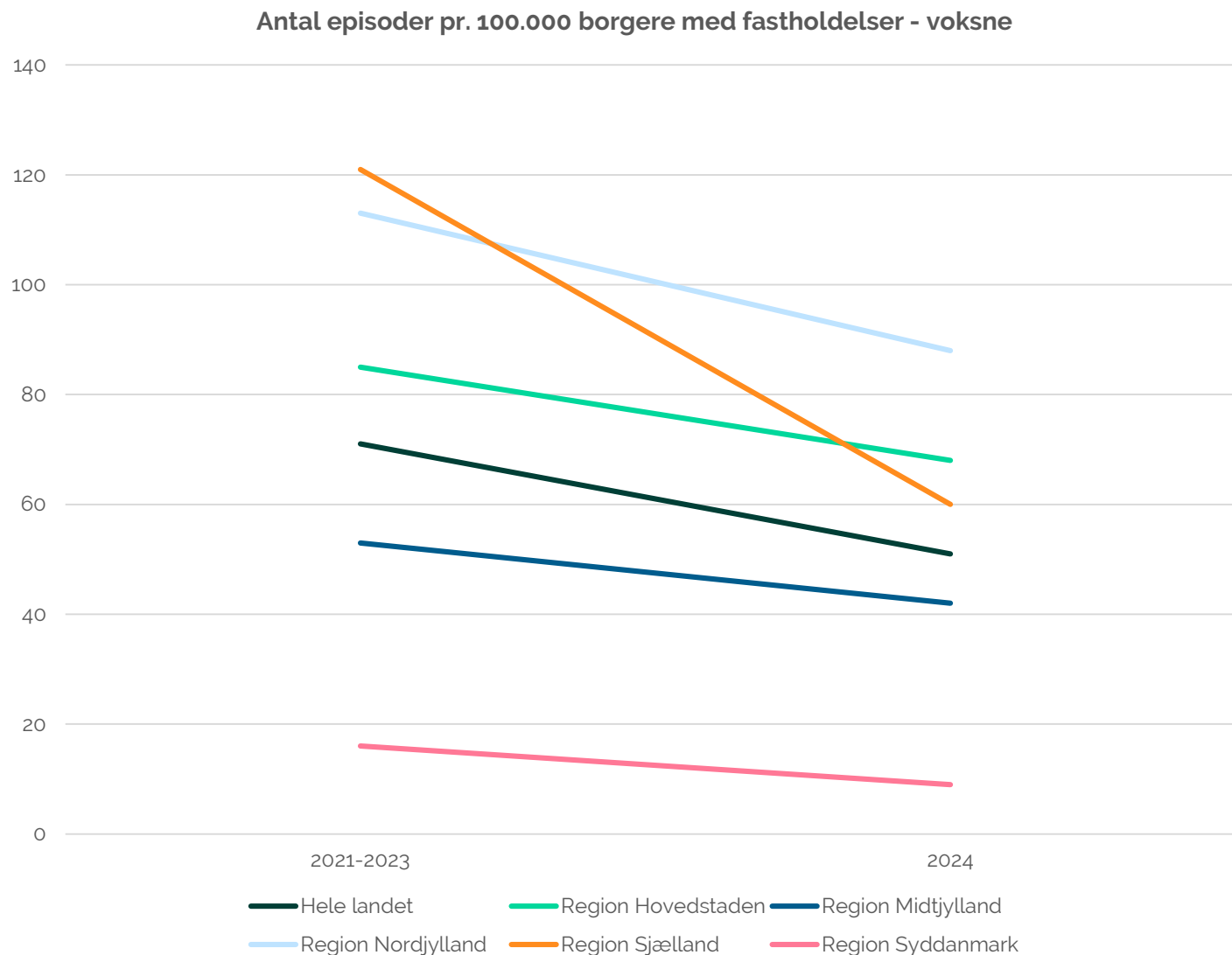
Region Syddanmark havde det højeste antal bæltefikseringer (86 pr. 100.000 borgere), mens Region Sjælland havde det laveste antal (mellem 1-4 pr. 100.000 borgere). Region Midtjylland havde derimod det største fald i antallet af bæltefikseringer i 2024 i forhold til 2021-2023.

Antallet af børn og unge, der bæltefikseres, er lavt i alle regioner – fra 10 pr. 100.000 i Region Hovedstaden (i alt 35 børn og unge) til 1-4 pr. 100.000 i Region Sjælland (under 5 børn).

Tallene for varighed af bæltefikseringer er ikke vist, da der er tale om en meget lille datasæt, hvor den gennemsnitlige varighed kan påvirkes af et enkelt eller få børns sygdomsforløb.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Fastholdelser - voksne

Antallet af fastholdelser hos voksne faldt i 2024

I 2024 var der 51 fastholdelser hos voksne pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 2.425 fastholdelser. Fra 2021-2023 til 2024 er der sket et fald på ca. 28 %.

850 voksne blev udsat for fastholdelser i 2024

I 2024 blev 18 voksne pr. 100.000 personer i Danmark udsat for fastholdelser. Det betyder, at i alt 850 voksne blev udsat for fastholdelser. Gennemsnitligt har hver person derfor været udsat for ca. 3 fastholdelser, men det dækker over store variationer, da en lille gruppe af borgere, udsættes for væsentlig flere episoder med fastholdelser end de øvrige.

Der er forskel i antallet af fastholdelser blandt voksne på tværs af regioner

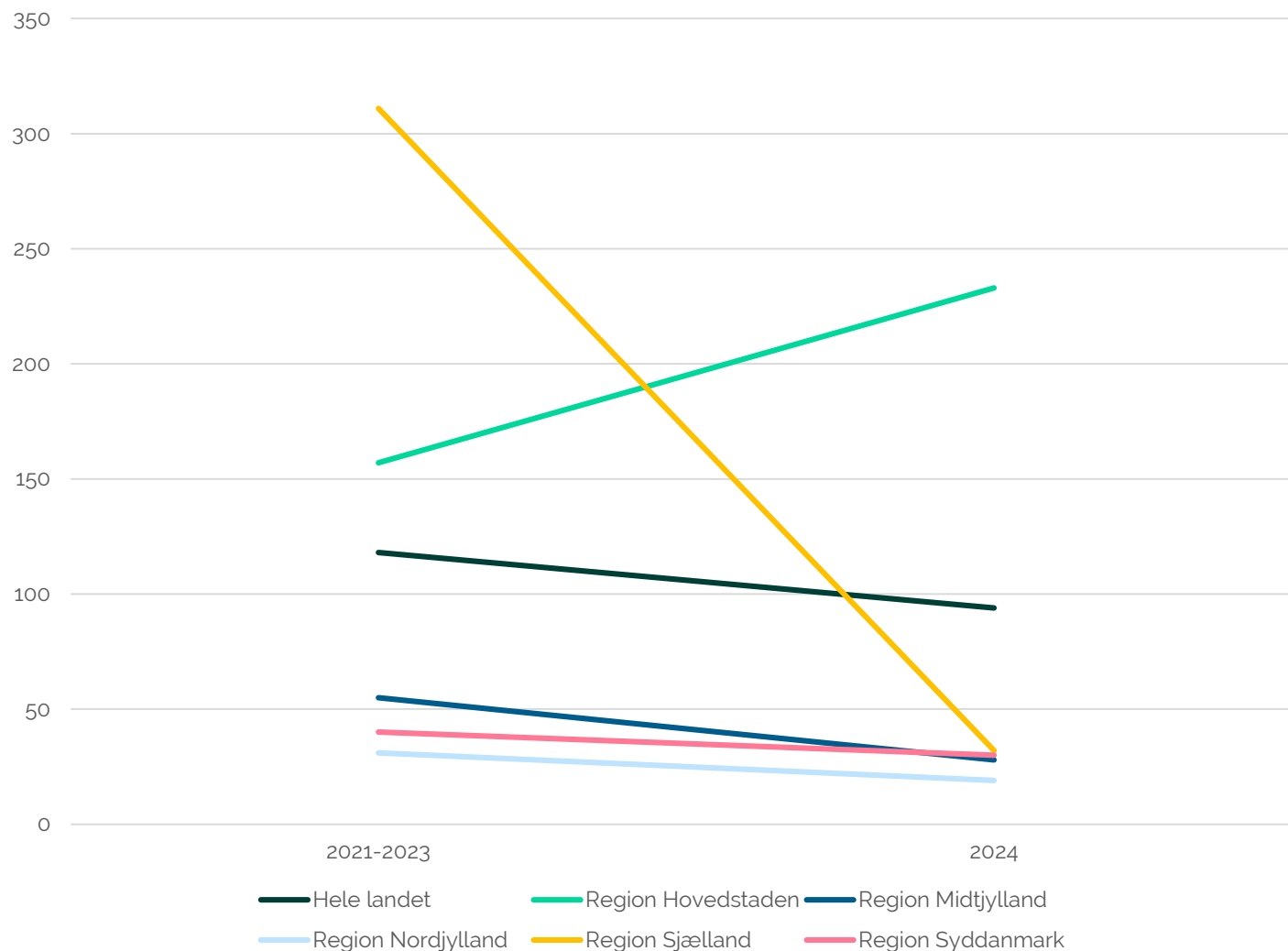
Region Nordjylland havde det højeste antal fastholdelser (88 pr. 100.000), mens Region Syddanmark (9 pr. 100.000) havde det laveste antal.

Til sammenligning havde Region Nordjylland også flest personer, der blev udsat for fastholdelser (28. pr. 100.000), mens Region Syddanmark (4 pr. 100.000) havde færrest.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Fastholdelser - børn og unge

Antal episoder med fastholdelser pr. 100.000 borgere - børn og unge

Antallet af fastholdelser hos børn og unge er faldet i 2024

I 2024 var der 94 fastholdelser pr. 100.000 børn og unge i Danmark, svarende til 1.080 fastholdelser. Fra 2021-2023 til 2024 er der sket et fald på ca. 20 %. Det skal fortolkes med forbehold for, at udviklingen kun omfatter et enkelt år, og at det drejer sig om et lille antal børn og unge.

105 børn og unge blev udsat for fastholdelser i 2024

I 2024 blev 9 børn og unge pr. 100.000 borgere i Danmark udsat for fastholdelser i 2024. Det betyder, at 105 børn og unge blev udsat for fastholdelser. Gennemsnitligt har hver person derfor været udsat for ca. 10 fastholdelser. Tallet skal dog fortolkes med forbehold for, at der er tale om få børn og unge, og at det kan dække over store variationer, da en lille gruppe af borgere, udsættes for væsentlig flere episoder med fastholdelser end de øvrige.

Der er forskel i antallet af fastholdelser blandt børn og unge på tværs af regioner

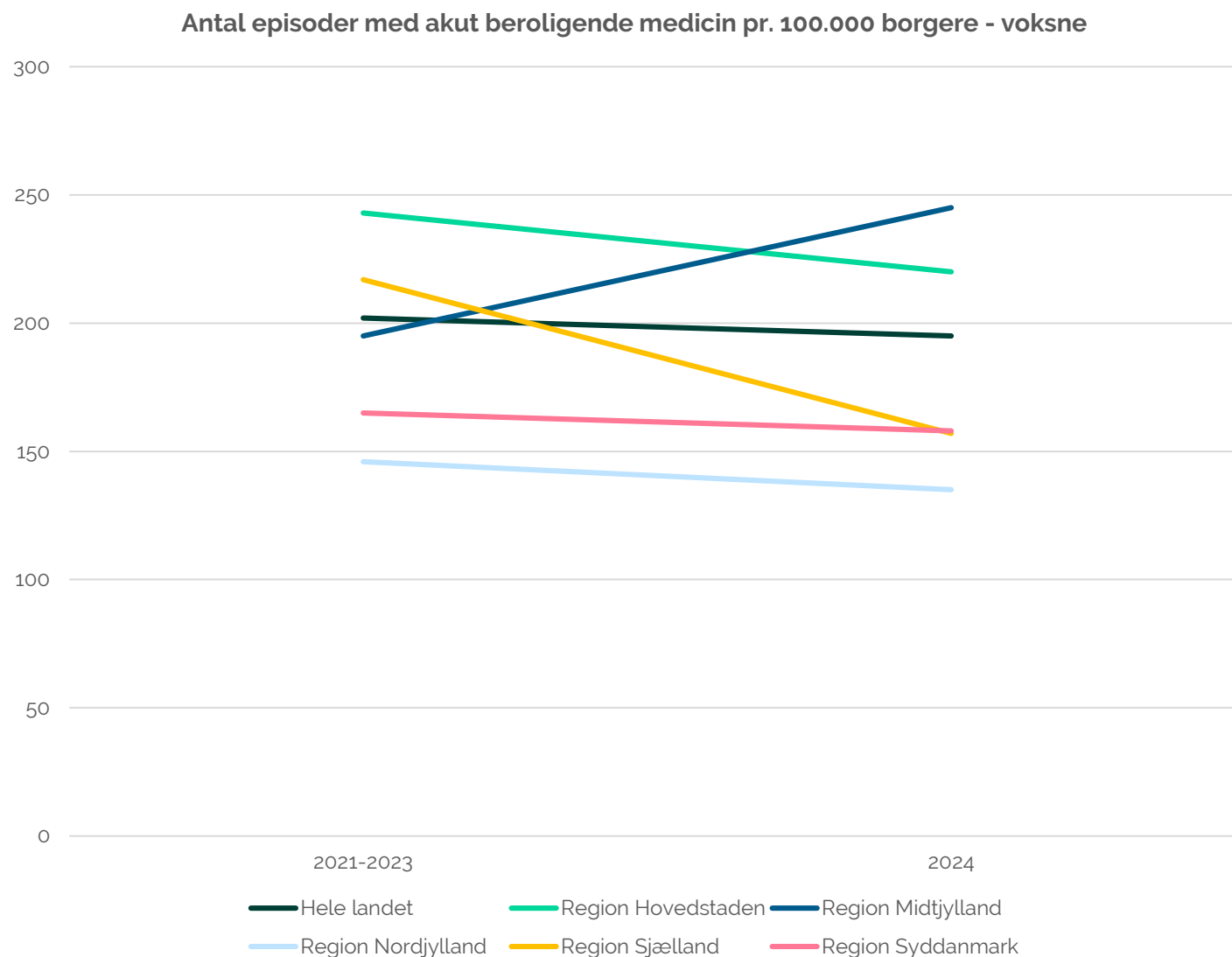
Region Hovedstaden havde det højeste antal fastholdelser (233 pr. 100.00 borgere), mens de øvrige regioner ligger væsentligt under gennemsnittet – Region Nordjylland (19, pr. 100.000), Region Sjælland (23, pr. 100.000), Region, Region Midtjylland (28 pr. 100.000) og Syddanmark (30, pr. 100.000).

Til sammenligning har Region Hovedstaden også det højeste antal børn og unge, der blev udsat for fastholdelser (17 pr. 100.000), mens Region Nordjylland (1-4 pr. 100.00) havde færrest. Data skal fortolkes med forbehold for, at data er påvirket af, hvor mange børn og unge, der er indlagt.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Anmærkning: Større udsving i grafen kan skyldes, at enkelte børn og unge med mange fastholdelser har stor indflydelse på tallene.

Akut beroligende medicin med tvang – voksne

Antallet af gange der er anvendt akut beroligende medicin blandt voksne er faldet i 2024

I 2024 blev akut beroligende medicin anvendt 196 gange pr. 100.000 voksne borgere i Danmark, svarende til i alt 9.400 gange. Fra 2021-2023 til 2024 er der sket et fald på ca. 3,5 %.

Akut beroligende medicin blev anvendt til 2.275 voksne i 2024

I 2024 blev akut beroligende medicin anvendt blandt 47 voksne pr. 100.000 borgere i Danmark. Det betyder, at i alt 2.275 voksne blev udsat for akut beroligende medicin 9.400 gange. Gennemsnitligt er akut beroligende medicin derfor anvendt 4 gange pr. voksne, men det dækker over store variationer, da en lille gruppe af borgere, udsættes for væsentlig flere gange akut beroligende medicin,

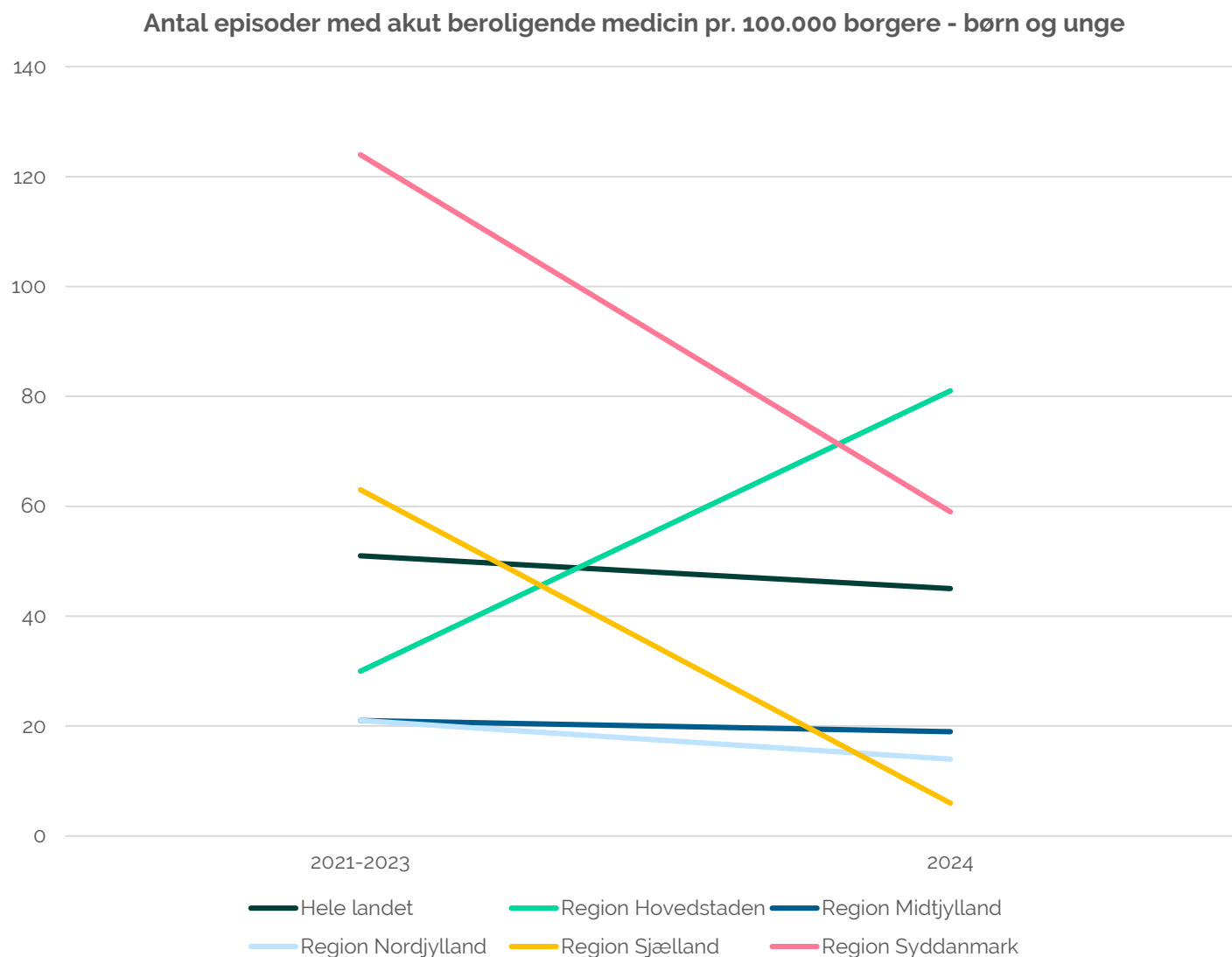
Der er forskel i antallet af gange akut beroligende medicin er anvendt blandt voksne på tværs af regioner

Region Midtjylland havde den højeste anvendelse af akut beroligende medicin (248 pr. 100.000 borgere) og Region Nordjylland (135 pr. 100.000 borgere) havde den laveste anvendelse i 2024.

Til sammenligning havde Region Hovedstaden flest voksne, der blev udsat for akut beroligende medicin (60. pr. 100.000), mens Region Nordjylland (35 pr. 100.000) havde færreste.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Akut beroligende medicin med tvang – børn og unge

Antallet af gange der er anvendt akut beroligende medicin til børn og unge er faldet i 2024

I 2024 blev akut beroligende medicin anvendt 45 gange pr. 100.000 børn og unge i Danmark, svarende til i alt 515 gange. Fra 2021-2023 til 2024 er der sket et fald på ca. 12 %. Det skal fortolkes med forbehold for, at udviklingen kun omfatter et enkelt år, og at det drejer sig om et lille antal børn og unge.

Akut beroligende medicin blev anvendt til 75 børn og unge i 2024

I 2024 blev akut beroligende medicin anvendt blandt 6 børn og unge pr. 100.000 borgere i Danmark. Det betyder, at i alt 75 børn og unge blev udsat for 515 gange akut beroligende medicin. Gennemsnitligt er akut beroligende medicin derfor anvendt næsten 7 gange pr. barn og ung. Tallet skal dog fortolkes med forbehold for, at der er tale om få børn og unge og at det kan dække over store variationer, da en lille gruppe af borgere, udsættes for væsentlig flere episoder med fastholdelse end de øvrige.

Der er forskel i antallet af gange akut beroligende medicin er anvendt blandt børn og unge på tværs af regioner

Region Hovedstaden havde den højeste anvendelse af akut beroligende medicin (81 pr. 100.000 borgere) og Region Sjælland (6 pr. 100.000 borgere) havde den laveste anvendelse i 2024.

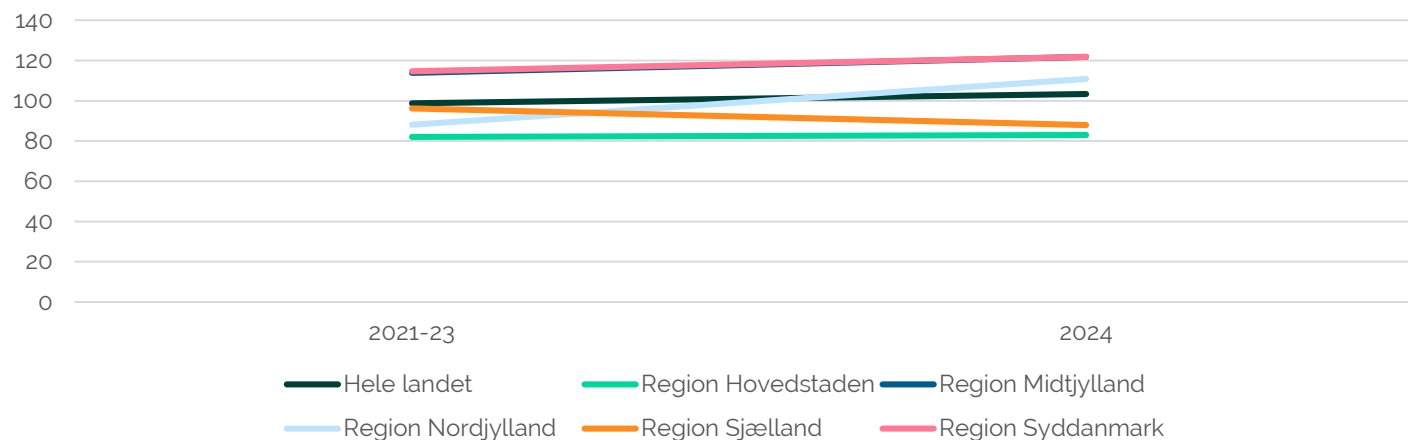
Til sammenligning havde Region Hovedstaden også flest børn og unge, der blev udsat for akut beroligende medicin (11. pr. 100.000), mens Region Sjælland (6 pr. 100.000) havde færreste.

Kilde: Register over Tvang i Psykiatrien 8.05.2023 og Det Centrale Personregister 4.05.2025, Sundhedsdatastyrelsen.

Tvangsindlæggelser og tvangstilbageholdelser – voksne

Øvrige data, som Task Force følger

Antal episoder med tvangsindlæggelser pr. 100.000 borgere - voksne

Der var 4.985 tvangsindlæggelser af voksne i 2024

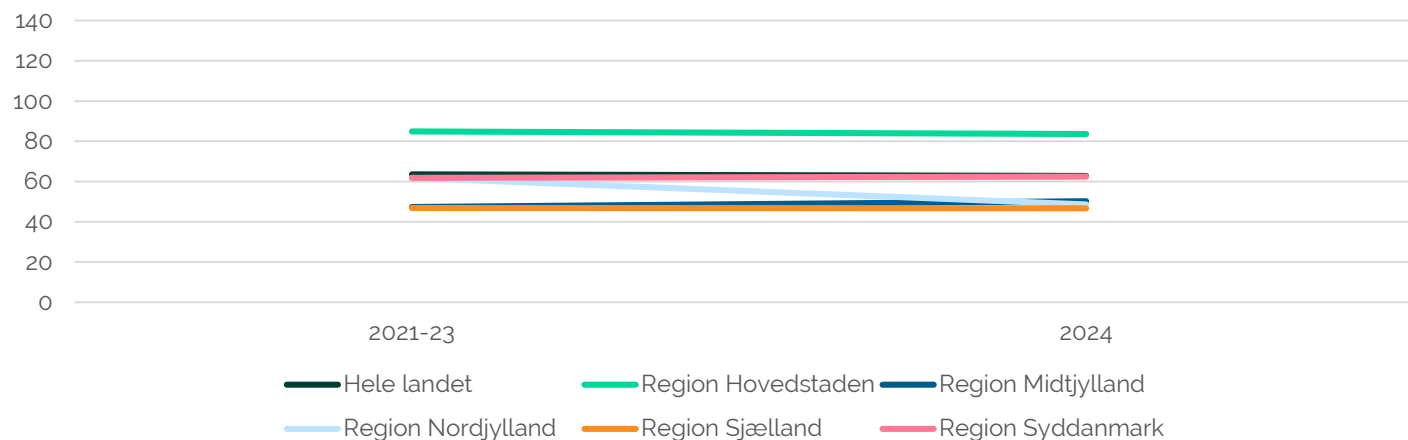
I 2024 var der 111 tvangsindlæggelser pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 4.985 tvangsindlæggelser.

3.005 voksne blev tvangsindlagt i 2024

Der er forskel i antallet af tvangsindlæggelser blandt voksne på tværs af regioner

Region Midtjylland (122 pr. 100.000) og Region Syddanmark havde det højeste antal tvangsindlæggelser, mens Region Hovedstaden (88 pr. 100.000) havde det laveste.

Antal episoder med tvangstilbageholdelser pr. 100.000 borgere - voksne

Der var 3.030 tvangstilbageholdelser af voksne i 2024

I 2024 var der 63 tvangstilbageholdelser pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 3.030 tvangstilbageholdelser.

2.200 voksne blev tvangstilbageholdt i 2024

Der er forskel i antallet af tvangstilbageholdelser blandt voksne på tværs af regioner

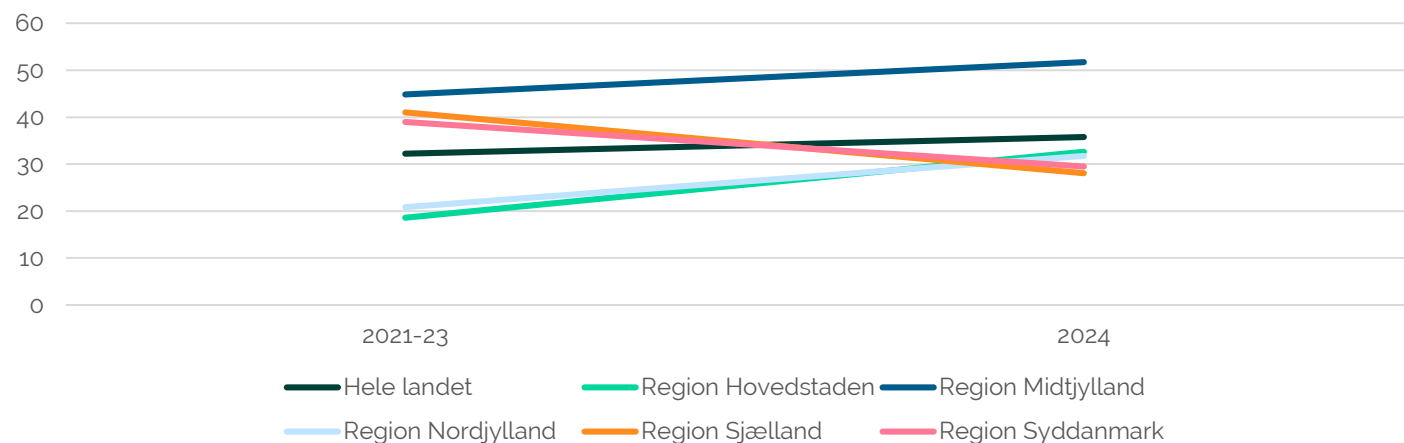
Region Hovedstaden havde det højeste antal tvangstilbageholdelser (84 pr. 100.000), mens Region Sjælland (47 pr. 100.000) havde færrest.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Sundhedsdatastyrelsen: Register over anvendelse af Tvang i Psykiatrien 8.05.2025, samt Danmarks Statistik FOLK1A, 4.05.2025.

Tvangsindlæggelser og tvangstilbageholdelser – børn og unge

Øvrige data, som Task Force følger

Antal episoder med tvangsindlæggelser pr. 100.000 - børn og unge

Der var 410 tvangsindlæggelser af børn og unge i 2024

I 2024 var der 36 tvangsindlæggelser pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 410 tvangsindlæggelser.

165 børn og unge blev tvangsindlagt i 2024

Der er forskel i antallet af tvangsindlæggelser blandt børn og unge på tværs af regioner

Region Midtjylland havde det højeste antal tvangsindlæggelser (52 pr. 100.000), mens Region Sjælland (28 pr. 100.000) havde det laveste.

Der var 170 tvangstilbageholdelser af børn og unge i 2024

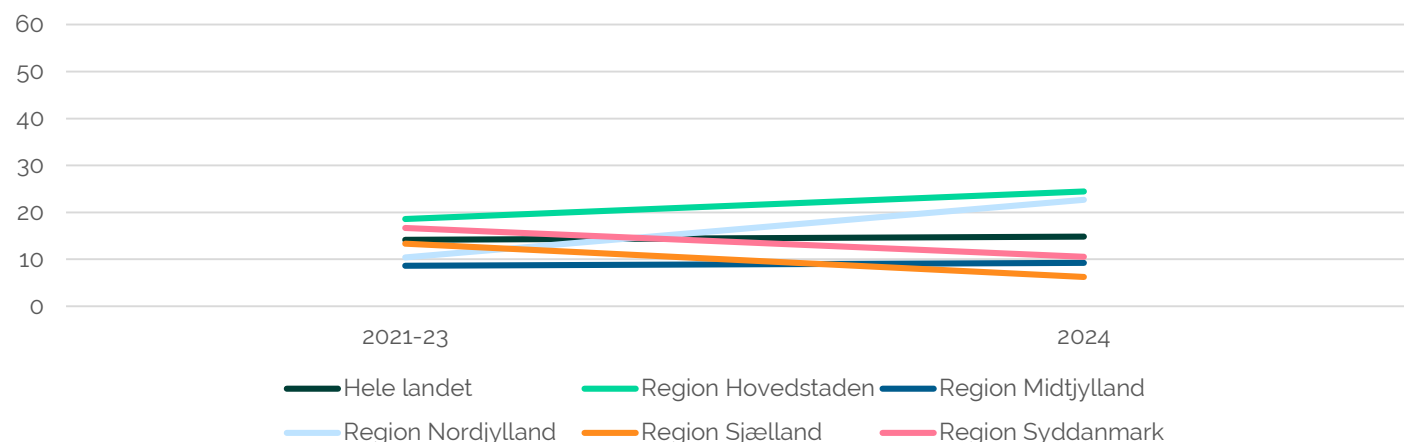
I 2024 var der 15 tvangstilbageholdelser pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 170 tvangstilbageholdelser.

95 børn og unge blev tvangstilbageholdt i 2024

Der er forskel i antallet af tvangstilbageholdelser på tværs af regioner

Region Hovedstaden havde det højeste antal tvangstilbageholdelser (24 pr. 100.000), mens Region Sjælland (6 pr. 100.000) havde færrest.

Antal episoder med tvangstilbageholdelser pr. 100.000 - børn og unge

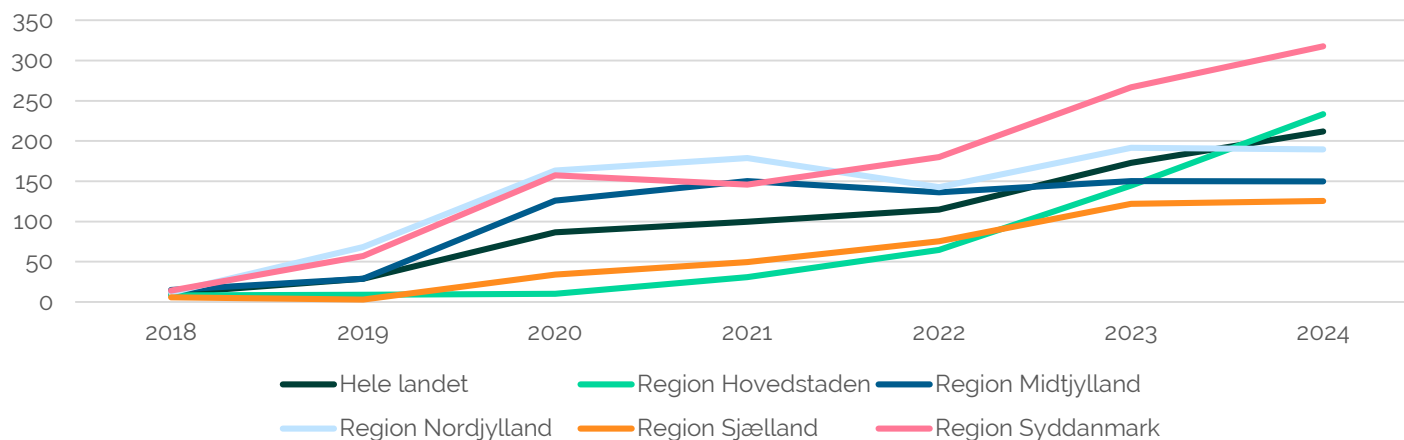

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Sundhedsdatastyrelsen: Register over anvendelse af Tvang i Psykiatrien 8.05.2025, samt Danmarks Statistik FOLK1A, 4.05.2025.

Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner – voksne

Øvrige data, som Task Force følger

Antal udskrivningsaftaler pr. 100.000 borgere - voksne

Der blev lavet 10.225 udskrivningsaftaler til voksne i 2024

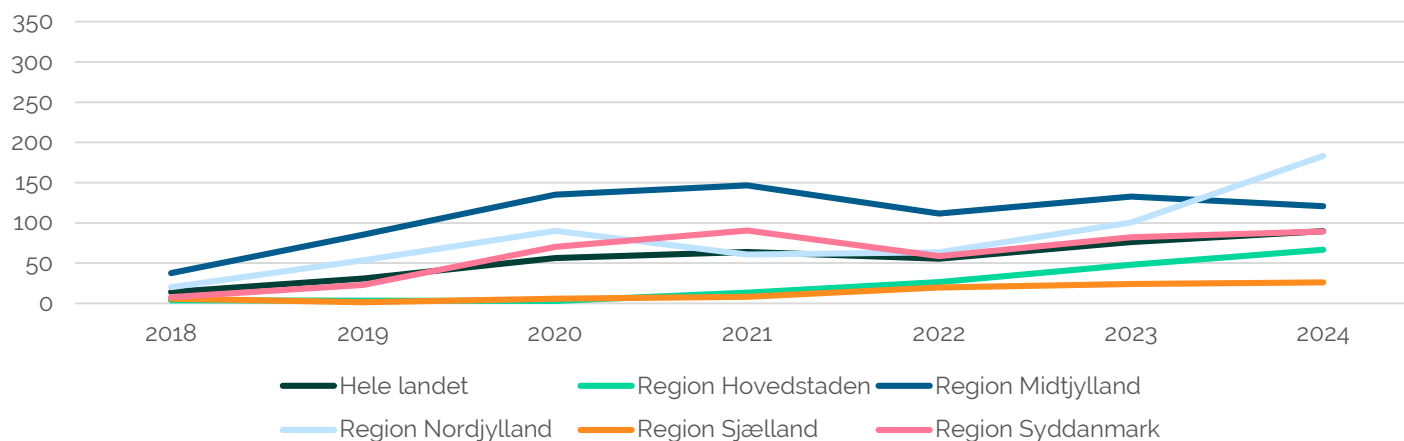
I 2024 blev der lavet 212 udskrivningsaftaler pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 10.225 udskrivningsaftaler. Der er en stigning i antallet af udskrivningsaftaler til voksne hen over de senere år.

5.945 voksne fik en udskrivningsaftale i 2024

Der er forskel i antallet af udskrivningsaftaler på tværs af regioner

Region Syddanmark havde det højeste antal udskrivningsaftaler (318 pr. 100.000), mens Region Sjælland (126 pr. 100.000) havde færrest.

Antal koordinationsplaner pr. 100.000 borgere - voksne

Der blev lavet 4.310 koordinationsplaner til voksne i 2024

I 2024 blev der lavet 89 koordinationsplaner pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 4.310 koordinationsplaner. Der er en stigning i antallet af koordinationsplaner til voksne hen over de senere år.

2.245 voksne fik en koordinationsplan i 2024

Der er forskel i antallet af koordinationsplaner på tværs af regioner

Region Nordjylland havde det højeste antal koordinationsplaner (181 pr. 100.000), mens Region Sjælland (26 pr. 100.000) havde færrest.

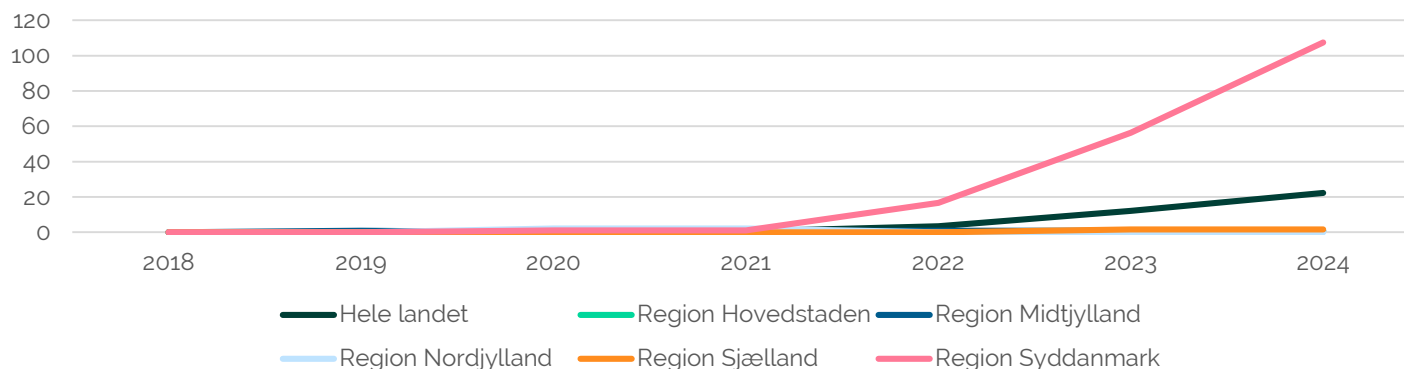
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Sundhedsdatastyrelsen: Register over anvendelse af Tvang i Psykiatrien 8.05.2025, samt Danmarks Statistik FOLK1A, 4.05.2025.

Anmærkning: Graferne starter i 2018, da det året efter blev lovpligtigt at lave udskrivningsaftaler og koordinationsplaner.

Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner – børn og unge

Øvrige data, som Task Force følger

Antal udskrivningsaftaler pr. 100.000 borgere - børn og unge

Der blev lavet 255 udskrivningsaftaler til børn og unge i 2024

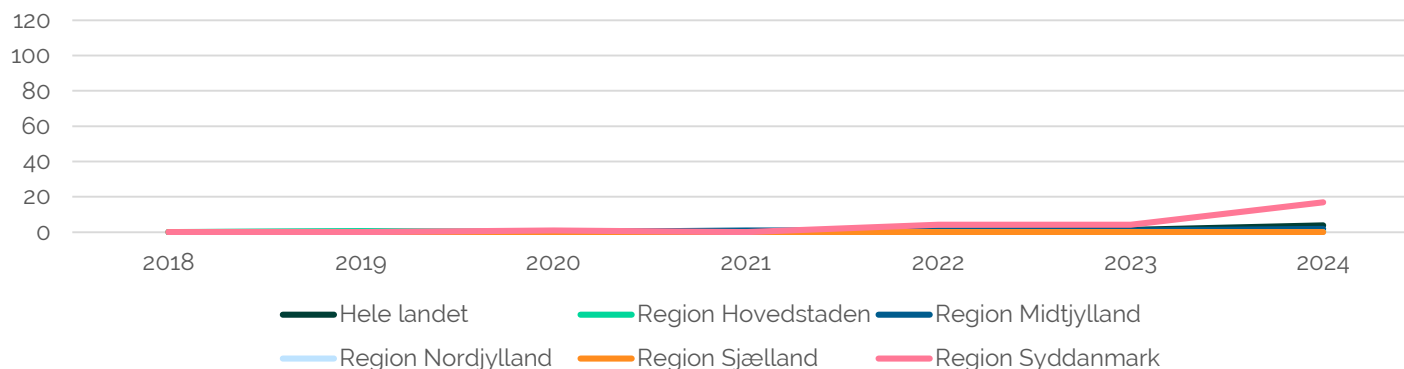
I 2024 blev der lavet 22 udskrivningsaftaler pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 255 udskrivningsaftaler.

145 børn og unge fik en udskrivningsaftale i 2024

Der er regionale forskelle i antallet af udskrivningsaftaler blandt børn og unge på tværs af regionerne

Region Syddanmark havde det højeste antal udskrivningsaftaler (108 pr. 100.000). De øvrige regioner havde enten ingen eller mellem 1-4 udskrivningsaftaler.

Antal koordinationsplaner pr. 100.000 borgere - børn og unge

Der blev lavet 45 koordinationsplaner til børn og unge i 2024

I 2024 blev der lavet 4 koordinationsplaner pr. 100.000 borgere i Danmark, svarende til i alt 45 koordinationsplaner.

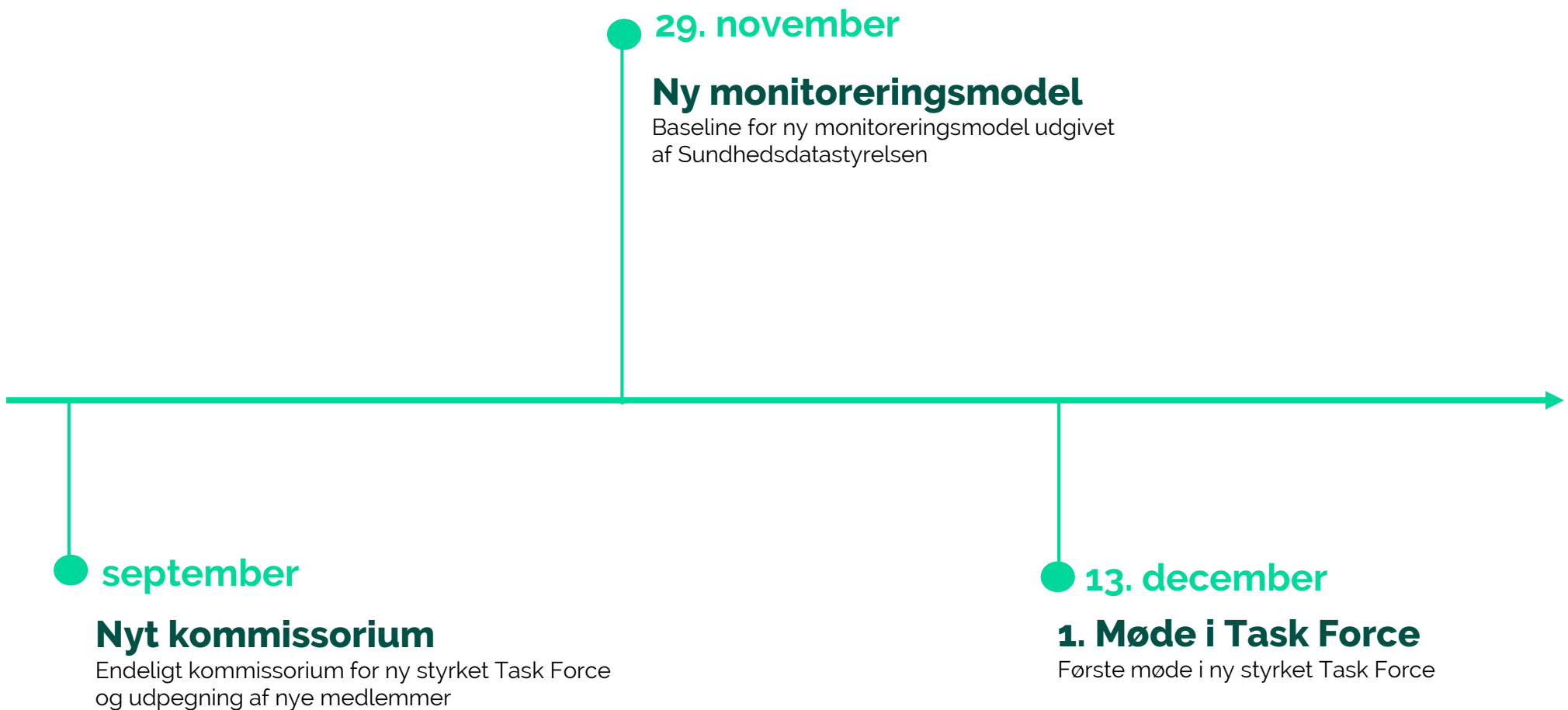
30 børn og unge fik en koordinationsplan i 2024

Der er forskel i antallet af koordinationsplaner på tværs af regioner

Region Syddanmark havde det højeste antal koordinationsplaner (17 pr. 100.000). Region Midtjylland havde 2 koordinationsplaner pr. 100.000 borgere, mens de øvrige regioner havde enten ingen eller mellem 1-4 koordinationsplaner.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Sundhedsdatastyrelsen: Register over anvendelse af Tvang i Psykiatrien 8.05.2025, samt Danmarks Statistik FOLK1A, 4.05.2025. **Anmærkning:** Graferne starter i 2018, da det året efter blev lovpligtigt at lave udskrivningsaftaler og koordinationsplaner for borgere over 18 år. Det er muligt, at der udarbejdes lignende aftaler for børn og unge, som ikke registreres som udskrivningsaftaler og koordinationsplaner. Der gælder anden lovgivning for børn og unge.

Afholdte aktiviteter i 2024

En styrket Task Force

Hvad er nye initiativer i Task Force?

Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien erstatter den tidligere Task Force for Psykiatriområdet. Den nye Task Force følger den nye målsætning for nedbringelse af tvang og tager ved lære af nogle af de udfordringer, der var med den gamle Task Force. I regi af Task Force bliver der derfor afholdt konferencer og workshops, som faciliterer videndeling på tværs af regioner, kommuner og andre aktører. Som noget nyt har kommunerne fået en større rolle ind i Task Force og Rigspolitiet er blevet fast medlem.

Hvem deltager i Task Force?

Task Force for Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien erstatter den tidligere Task Force for Psykiatriområdet

- Regionerne
- Danske Regioner
- Kommunernes Landsforening
- Kommuner
- Rigspolitiet
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- Social-, Bolig- og Ældreministeriet
- Social- og Boligstyrelsen
- Sundhedsdatastyrelsen
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Sundhedsstyrelsen (forperson)

Hvilke opgaver har den nye Task Force?

- At monitorere og drøfte udviklingen i anvendelsen af tvang i psykiatrien. Herunder have fokus på betydelige forskelle i anvendelsen af tvang på tværs af regioner og analysere årsagerne hertil. Samt vurdere behov for at udvide monitorering.
- At identificere behov for indsatser på tværs af regioner og sektorer, der kan medvirke til at nedbringe anvendelsen af de mest indgribende tvangsformer, herunder tvangsindlæggelser. Samt pege på indsatser, der med fordel kan iværksættes regionalt og kommunalt.
- At sikre fokus på både at forebygge og nedbringe tvang for den brede gruppe af patienter, der udsættes for tvang og for de få patienter, der udsættes for meget tvang.
- At understøtte systematisk videndeling, læring og udbredelse af god praksis gennem 1-2 årlige eksterne aktiviteter med fokus på indsatser og aktører, som lykkes i at nedbringe og forebygge tvang.

1. møde i Task Force

Tværasektorielt samarbejde

- På mødet var der fokus på det tværasektorielle samarbejde med udgangspunkt i en konkret case, hvor det var lykkedes at reducere anvendelse af tvang hos en patient, der havde været udsat for meget tvang.
- På mødet præsenterede Social- og Boligstyrelsen og Komponent en status på analysen af forløb, der leder op til indlæggelse med tvang. Task Force følger arbejdet tæt og bidrog på mødet med input for at kvalificere analysen. Analysen udføres i fire faser og skal endeligt afrapportere i slutningen af 2025.
- I Task Force var der på mødet opbakning til at fortsætte fokus på det tværasektorielle samarbejde. Det blev derfor besluttet, at der på workshopen den 7. april 2025 skulle være fokus på det tværasektorielle samarbejde.

Hvad kom der ud af mødet?

- Der var bred enighed om, at Rigspolitiet skal have en plads i den nye styrket Task Force. I Task Force er der blandt andet fokus på at reducere antallet af tvangsindlæggelser, da det er indgribende for de patienter der bliver tvangsindlagt. Politiet bruger meget tid på mennesker med psykiske lidelser, blandt andet i forbindelse med tvangsindlæggelser. Derfor er det vigtigt, at politiet er med i Task Force.
- På mødet formulerede Task Force sammen en række mål for arbejdet i Task Force, som samlet set har til hensigt, at der skal anvendes mindre tvang over for patienter, der er indlagt i psykiatrien. Sundhedsstyrelsen har efterfølgende sat dem sammen til ni mål (se næste side).
- Det er vigtigt at få bragt lokal viden ind i Task Force for at lære af de gode eksempler, hvor det lykkes at forebygge tvangsanvendelse. Derfor skal workshops afholdes forskellige steder i landet for at være mere nærværende der, hvor mennesker lever og personale arbejder med forebyggelse af anvendelse af tvang.

Indsatsområder for arbejdet i Task Force for 2024-2030

1 Den samlede anvendelse af tvang skal reduceres, jævnfør målsætningen.	2 Vi skal øge vores viden om, hvad der sker før og efter en tvangsindlæggelse.	3 Vi skal skabe et fælles sprog på tværs af sektorer for at samarbejde om forebyggelse og nedbringelse af tvang.
4 Brugerperspektivet skal være det styrende parameter for arbejdet i Task Force.	5 Vi skal have særligt fokus på børn og unge.	6 Vi skal have særligt fokus på, hvad der virker for forskellige patientgrupper, herunder subpopulationer og patienter, som udsættes for meget tvang.
7 Vi skal have fokus på at nedbringe tvang i somatikken.	8 Vi skal prioritere ud fra hvilke indsatser, der gør den største forskel.	9 Vi skal have mere viden om metoder og indsatser.

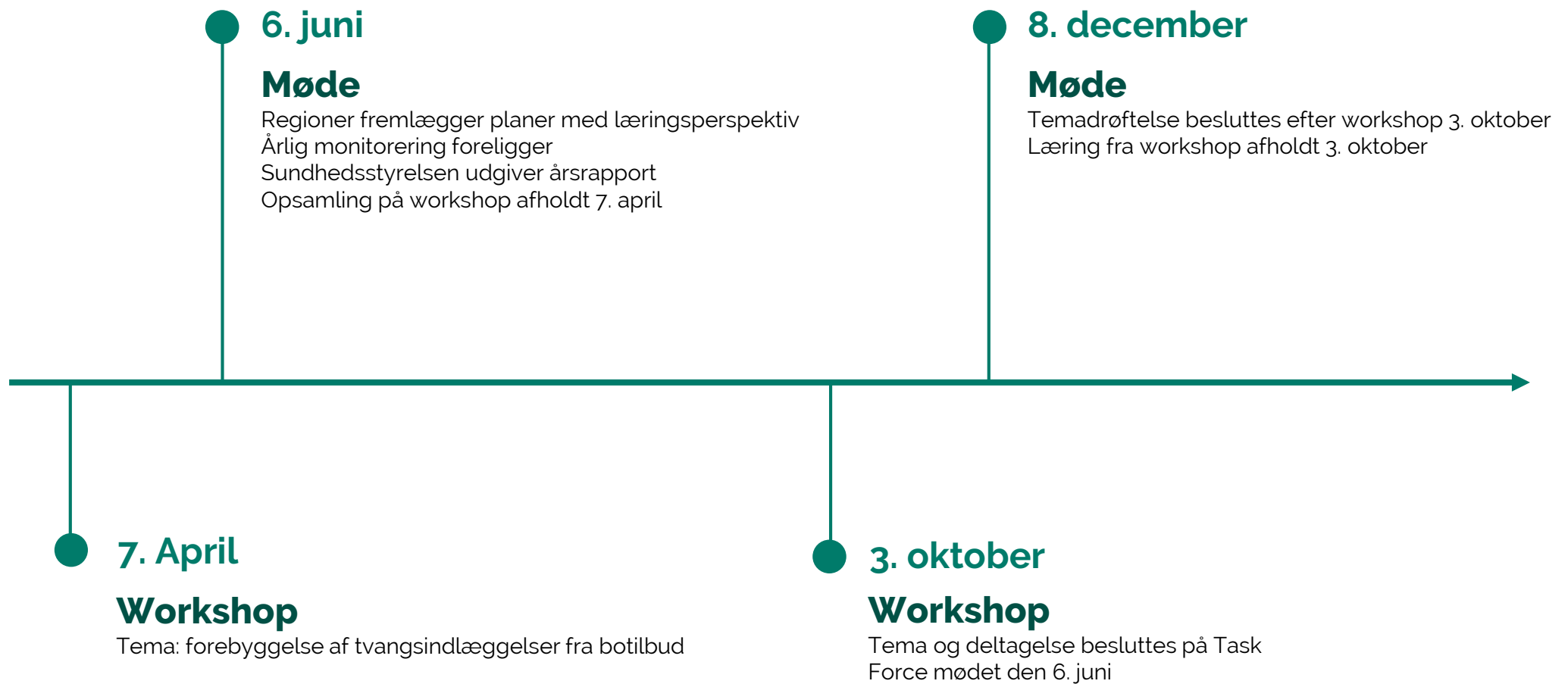
Fokus for 2025

I 2025 bygger Task Force bygge videre på det gode samarbejde der blev etableret i 2024 i den udvidet deltagerkreds, hvor kommunale repræsentanter og Rigspolitiet har fået faste pladser. Derfor blev det også besluttet, at fokus i Task Force skulle være på det tværsektorielle samarbejde og overgange mellem sektorer. Teamet for den første workshop var forebyggelse af tvangsindlæggelser fra botilbud. På workshoppen blev deltagerkredsen udvidet, da medlemmer af Task Force kunne invitere ekstra deltagere med som har praksisnær erfaring. Udvidelsen af deltagerkredsen til workshoppen havde til formål at bringe mere viden ind i de faglige drøftelser.

På første møde i Task Force i december 2024 formulerede Task Force sammen en række indsatsområder for arbejdet med at forebygge og nedbringe tvang i Task Force. I 2025 skal indsatsområderne konkretiseres til konkrete spor og indsatser som Task Force skal arbejde med i partnerskabsperioden.

Arbejdet i Task Force vil i 2025 planlægges ind i andre store dagsordener i psykiatrien og sundhedsvæsenet, herunder arbejdet med 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed og sundhedsreformen, som har fokus på omstilling af sundhedsvæsenet og ligestilling og integration af psykiatri og somatik.

Aktiviteter i 2025

Datagrundlag

Monitorering af tvang i psykiatrien, målsætning om mindre tvang i psykiatrien

Sundhedsdatastyrelsen har i samarbejde med regionerne og Sundhedsstyrelsen udviklet den nationale model til monitorering af anvendelsen af tvang i psykiatrien. Modellen skal følge målsætningen om mindre tvang i psykiatrien.

Datakilde, Monitoreringsmodel: Monitoreringsmodellen anvender data fra Register over Tvang i Psykiatrien (TIP) og Det Centrale Personregister (CPR). Data fra Sikringsafdelingen i Region Sjælland medtages ikke i opgørelserne.

Baseline i monitoreringen er beregnet på baggrund af år 2021-2023 med 2024 som første mulige opfølgingsår derefter.

Diskretionering: Observationer på 1-4 er erstattet med '-1' og absolutte tal af afrundet til nærmeste 5 af diskretionshensyn. Beregnede værdier på baggrund af observationer på 1-4, herunder opgørelser pr. 100.000 borgere, median, gennemsnit og pr. indlagte i psykiatrien, erstattes ligeledes med '-1' af diskretionshensyn. I grafer er dette visualiseret med værdien 2,5. Diskretionering gælder også for øvrige data, som Task Force følger fra opgørelsen *Brug af tvang i psykiatrien*.

Yderligere dokumentation af data: Findes i monitoreringsmodellen hos Sundhedsdatastyrelsen – ligesom de bagvedliggende data for den samlede monitorering kan findes og downloades hos Sundhedsdatastyrelsen - se [her](#).

Øvrige data, som Task Force følger:

Foruden den nationale model til monitorering af anvendelse af tvang opgør Sundhedsdatastyrelsen øvrige data om brug af tvang i psykiatrien. Årsrapporten er suppleret med udvalgte data fra *Brug af tvang i psykiatrien*, som er relevante for Task Force at følge med blik på det tværsektorielle samarbejde. Data om tvangsindlæggelser, tvangstilbageholdelser, udskrivningsaftaler og koordinationsplaner indgår i rapporten.

Datakilde: Opgørelsen *Brug af tvang i psykiatrien* anvender data fra Register over Tvang i Psykiatrien (TIP), Sundhedsstyrelsen har lavet egne beregninger, hvor data fra TIP er suppleret med data fra Danmarks Statistik fra FOLK1A. Her er data opgjort for region, køn, civilstand, og andet kvartal hvert år.

Egne beregninger: Sundhedsstyrelsen har brugt data fra Danmarks Statistik til at opgøre data pr. 100.000 borgere for tvangsindlæggelser, tvangstilbageholdelser, udskrivningsaftaler og koordinationsplaner. Først er data blevet opgjort som enten børn og unge (for alle personer 0-17 år), eller voksne (alle personer 18+ år). Herefter er episoder pr. 100.000 borgere blev udregnet som antal episoder delt med antal personer for det gældende år.

Grafer over tvangsindlæggelser og tvangstilbageholder starter i 2021-2023 ligesom i monitoreringsmodellen. Dette første datapunkt for graferne er udregnet ud fra gennemsnittet af antal episoder i perioden delt med gennemsnittet af antal personer i disse tre år. Grafer for udskrivningsaftaler og koordinationsplaner starter i 2018, da det blev lovligt at lave dem året efter.

Yderligere dokumentation af data: Findes hos Sundhedsdatastyrelsen – hvor de bagvedliggende data for brug af tvang i psykiatrien også kan findes - se [her](#).

**Årsrapport for Task Force for
Forebyggelse af Tvang i Psykiatrien 2024**

© Sundhedsstyrelsen, 2025.

Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
www.sst.dk

Elektronisk ISBN: 978-87-7014-666-1

Sprog: Dansk

Version: 1.0

Versionsdato: 23. maj 2025

Format: pdf

